

נשא

ה' תשע"א

כתובת:

Oraysa10@gmail.com

אורחיהם

לע"נ צפורה הדסה ב"ר אברהם ברוך

פרשת נשא

ברכת כהנים

משה ואהרן בכהניו ושמואל בקוראי שמו

(ו, כב-כג) וַיִּדְבֶּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל אֶהֱרָן וְאֶל בָּנָיו לֵאמֹר כֹּה תִבְרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמֹר לָהֶם: ס

בגמ' (ערכין יא.) "אמר רב יהודה אמר שמואל, מנין לעיקר שירה מן התורה, שנאמר ושרת בשם ה' אלהיו, איזהו שירות שבשם, הוי אומר זה שירה. ואימא נשיאות כפים. מדכתיב לשרתו ולברך בשמו, מכלל דברכת כהנים לאו שירות היא".

והנה כתיב "משה ואהרן בכהניו ושמואל בקוראי שמו", וביארו חז"ל (ברכות לא.): שוה שמואל למשה ואהרן. והדברים תמוהים כיצד יתכן שישוה אדם לשני גדולי עולם אלה.

ונראה לייסד, ששבט לוי היה בו ג' חלקים, ושלתם מציאות של ליווי. א. הם המלוים את תפילת ישראל אל אביהם שבשמים, שזה מעשה הכהנים בעבודתם. ב. הם המלוים את ברכת ה' אל ישראל, וזהו ברכת כהנים. כמ"ש ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם. ג. לשורר לה', וזה תפקיד הלויים. ז"ש ששירות לאו ברכה, כי הברכה לחוד והשירות לחוד, ש"מ שהשירות הם השירות ותשבחות לה'. ובגמ' (ערכין יא.) כשדנו מניין לשירה מן התורה, אמרו "חנניא בן אחי רבי יהושע אמר, מהכא משה ידבר והאלהים יעננו בקול, על עסקי קולי". מבואר ששירת הלויים גרם שאלקים יענה לישראל.

ובתוספתא (תענית פ"ג ה"ב) "שמונה משמרות תקן משה לכהונה ושמונה ללוים, משעמד דוד ושמואל הרואה עשאוים כ"ד משמרות כהונה וכ"ד משמרות [לויה], שנאמר (ד"ה א ט) המה יסד דוד ושמואל הרואה באמונתם אלו משמרות כהונה ולויה עמדו נביאים שבירושלים, וקבעו שם כ"ד מעמדות כנגד כ"ד משמרות כהונה ולויה, שנאמר (במדבר כח) צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני לחמי אי אפשר לומר כל ישראל אלא מלמד ששלוחו של אדם כמותו".

עפי"ז נראה, שמה שכח הלויים בפה, הם ג' סוגי פה. משה היה פה של תורה, אהרן פה של ברכה - ברכת כהנים, שמואל פה של שירה, הוא ודוד המלך נעים זמירות ישראל תקנו את השירה, שמואל את עצם צורת המשמרות ודוד תיקן מה יאמרו וישוררו לה'. [ואפשר שכנגדם תיקן ג' סוגי משוררים כמבואר בדה"א ו'].

עפי"ז יבואר, שמה שמשה ואהרן עשו בתפקידיהם - בכהניו, עשה שמואל בקוראי שמו, היינו בכח השירה. והשירה היא קריאה לה' כמ"ש הודו לה' קראו בשמו, וזה המזמור שנתקן לאמרו לפני הארון. מה עוד, שמדברי חז"ל עולה שמשה תיקן ח' משמרות לוי, ואהרן היה עמו ח' משמרות כהונה, ובימי שמואל עלו לכ"ד שהם עוד ב' פעמים ח', נמצא שהיה שקול כנגד שני אלה. היינו שלגבי כח שבט הלוי, הוא העצים כחם פי שנים.

ולמדנו שברכת כהנים איננה עבודה, אלא חלק נוסף בכח הפה של שבט הלוי.

ולכשנתבונן נראה, שהנה שבט הכהונה העלו עבודת ישראל לשמים במעשיהם, והורידו ברכת ה' בפייהם, ואילו שבט הלוי העלה עבודת ישראל בפייהם, והוריד ברכת ה' והשראת השכינה במעשיהם, כי הם הנושאים את המשכן ובוני המשכן בחנייתם. ודוק.

שבת שלום ומבורך